

Громадська організація «ТВОЇ КРОКИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Головою правління ГО «ТВОЇ КРОКИ»

№ 1 від «30» січня 2026 р.

Оксана СЛОВІК

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти**

**«Психологічна навігація в освітньому процесі:
індивідуальні траєкторії та вікові закономірності розвитку учня»**

*(Модуль 1 інтегрованої програми «Розвиток психологічної та емоційно-етичної
компетентності педагога»)*

Луцьк – 2026

Розробник: **Оксана Словік**, директорка Приватної школи для дітей з України «ТВОЯ ШКОЛА», докторка філософії з освітніх, педагогічних наук, спеціальність 011, психологиня, психотерапевтка у позитум-підході, коучиня ISF, тренерка, фасилітаторка.

Напрямок підвищення кваліфікації: Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища (пріоритетний напрям ГХЗВ).

Розроблено на основі типової програми: «Психосоціальна підтримка для освітян» (Наказ МОН № 1159 від 19.08.2025).

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензенти:

1. **Олена Мороль**, психологиня-практик ДРУ «Центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю «Пролісок»»; психологиня Центру життєстійкості Луцької ТГ.

2. **Марія Барна**, доцентка кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «Львівський ОППО», к.п.н., доцентка, координаторка впровадження супервізії в НУШ.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: Сучасна освітня парадигма ХХІ століття вимагає від педагога фундаментальної трансформації: від ретранслятора знань до емоційного лідера та фасилітатора особистісного розвитку учня. В умовах тривалого соціального стресу школа стає стратегічною «територією безпеки». Актуальність даного модуля полягає у наданні вчителю інструментів нейропсихологічної діагностики та кризової стабілізації, без яких неможлива побудова безпечного середовища. Програма навчає розпізнавати «амигдалеве захоплення», керувати дофаміною петлею уваги та враховувати вікові психологічні новоутворення (від 7 до 17 років) як базу для персоналізації навчання в умовах НУШ.

Цільова група: Керівники закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО), їх заступники, вчителі 7–9 та 10 (пілотних) класів.

Обсяг (тривалість): 22.5 години (0.75 кредиту ЄКТС).

Особливості реалізації програми: Програма реалізується виключно у формі інтерактивних онлайн-тренінгів, воркшопів та практичних лабораторій. Використовується метод «Learning by doing», рольове моделювання та супервізія складних кейсів.

Форма підвищення кваліфікації: Дистанційна (онлайн-тренінги).

Мета підвищення кваліфікації: Формування у педагогів цілісної системи психологічних знань про нейробіологічні та вікові детермінанти поведінки учнів для створення безпечного, мотивуючого та інклюзивного освітнього простору.

Завдання підвищення кваліфікації:

1. Опанувати нейродидактичні методи управління пізнавальними процесами.
2. Навчитися діагностувати індивідуальну мозаїку темпераменту учня.
3. Розробити стратегії підтримки дитини в періоди вікових криз.
4. Ознайомитися з алгоритмами ППД та стабілізації емоційного стану.

Перелік компетентностей:

- **Психологічна компетентність:** здатність враховувати вікові особливості та визначати причини поведінки дитини.
- **Емоційно-етична компетентність:** усвідомлене управління емоційним кліматом та власною резильєнтністю.
- **Здатність забезпечувати психологічне благополуччя учнів:** створення безпечного середовища прийняття.

Очікувані результати: Слухачі на практиці матимуть можливість вдосконалити навичку ідентифікувати емоційні стани учнів, складати психологічний профіль класу та застосовувати техніки нейроактивації пізнавальних процесів у щоденній практиці.

Система та критерії оцінювання: Накопичувальна система (max 100 балів):

1. **Активна участь у тренінгах:** до 60 балів (оцінюється залученість у вправи та симуляції).
2. **Виконання завдань у 4-х Практичних зошитах:** до 20 балів (по 5 балів за кожен зошит: повнота та прикладний характер відповідей).
3. **Підсумковий тест:** до 20 балів (тест із 30 питань).

Прохідний бал: 75 балів.

Документ про підвищення кваліфікації: видається сертифікат про підвищення кваліфікації відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих сертифікатів на сайті платформи ТВОЇ ПРОСТІР від ГО «ТВОЇ КРОКИ».

Вартість: 500 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (МОДУЛЬ 1)

Програмою передбачено 1 модуль та 4 взаємопов'язані теми.

Особливістю є використання 4-х тематичних Практичних зошитів із шаблонами вправ та кейсів.

Самостійна робота включає проектування «Психологічної карти класу» та заповнення зошитів.

Назва навчальних тем	Тренінг (год)	Самост. робота (год)	Контроль (год)	Усього (год)
1.1. Психологія для вчителів: від «що?» до «як?».	4	1.5	-	5.5
1.2. Чотири темпераменти та безліч характерів.	4	1.5	-	5.5
1.3. Еволюція учня: психологічні етапи зростання.	4	1.5	-	5.5
1.4. Інтелектуальний квест: увага, пам'ять, мислення.	4	1.5	-	5.5
Підсумкові заходи (тестування)	-	-	0.5	0.5
УСЬОГО	16	6	0.5	22.5

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Ключі до дитячих душ: розшифровуємо особистість та вік

- **Тема 1.1. Психологія для вчителів: від «що?» до «як?».** Нейробіологія «безпечного навчання». Функції лімбічної системи та неокортексу. Техніки подолання амігдального захоплення.

Зошит 1.1: Скрипт нейроаудиту уроку.

- **Тема 1.2. Чотири темпераменти та безліч характерів.** Властивості нервової системи. Адаптація методів контролю під сензитивність учня. Акцентуації підліткового віку.

Зошит 1.2: Матриця педагогічних підказок до психотипів.

- **Тема 1.3. Еволюція учня: психологічні етапи зростання.** Кризи 7 та 13 років. Сепарація та пошук ідентичності. Потреби віку як фундамент дисципліни.

Зошит 1.3: Алгоритм стабілізації у кризовій ситуації.

- **Тема 1.4. Інтелектуальний квест: увага, пам'ять, мислення, уява.** Дофамінова петля уваги. Ейдетика та мнемотехніки. ТРИЗ-технології для активації творчої уяви.

Зошит 1.4: Банк 5-хвилинних нейровправ.

4. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

1. Мотиваційний редизайн: Трансформація традиційного плану уроку в формат, що активує внутрішню мотивацію за моделлю SDT.
2. Скрипт «Валідація успіху»: Написання 5 варіантів розвивального зворотного зв'язку, що підтримує компетентність учня.
3. Проєкт «Моє меню»: Створення диференційованого пакета завдань для теми з власного предмета.
4. Складання карти психотипів класу («Індивідуальна мозаїка»).
5. Розробка сценарію реакції на підлітковий протест (Кейс «Вік»).
6. Проєктування «Когнітивного тренажера» для свого предмета.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Двек К.** Гнучке мислення. Як навчитися бачити можливості там, де інші бачать перешкоди. К.: Наш Формат, 2018.
2. **Еріксон Е.** Дитинство та суспільство. К. : Основи, 2006.
3. **Раян Р. М., Десі Е. Л.** Самодетермінація: психологічні потреби, мотивація та розвиток людини. Нью-Йорк, 2017.
4. **Сапольскі Р.** Біологія поведінки. К. : Наш Формат, 2021.